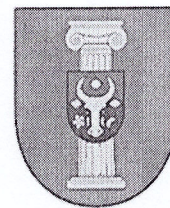

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA
НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО
НЕПОДКУПНОСТИ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА
INSPECTORATUL DE INTEGRITATE**

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

**ACT DE CONSTATARE
nr. 172/21**

mun. Chișinău

13 august 2020

Inspectorul de integritate al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, Natalia IVANOV, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința d-lui Gotornicean Mihail, IDNP – [REDACTED], domiciliat în [REDACTED], ex-primar în comuna Lalova, r-l Rezina, actual consilier în cadrul Consiliului com. Lalova, r-l Rezina, în temeiul art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

A STABILIT:

La 15 octombrie 2019 în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea colectivă, nr. de intrare C-349/19, cu privire la eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Gotornicean Mihail, IDNP – [REDACTED], domiciliat în [REDACTED], primar în comuna Lalova, r-l Rezina.

La 02 martie 2020, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, sesizarea a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor.

Potrivit sesizării, dl Mihail Gotornicean, în calitate de primar în comuna Lalova, raionul Rezina, concomitent deținând și funcția de președinte al Comisiei de licitație, a oferit în arendă anumite loturi de teren agricol, proprietate a comunei Lalova, persoanelor apropiate: soției dumnealui - dnei [REDACTED] (nr. cadastral al lotului – [REDACTED]) și nepoatei dlui – dnei [REDACTED] (nr. cadastral al lotului – [REDACTED]), admițând astfel o eventuală încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese.

Conturându-se o bănuială rezonabilă privind încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, la 11.03.2020, în conformitate cu prevederile art. 31 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, prin procesul-verbal de inițiere al controlului nr. [REDACTED], în privința d-lui Mihail Gotornicean, în calitate de primar în comuna Lalova, r-l Rezina, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Prin scrisoarea nr. 04-21/1021 din 12.03.2020, recepționată la 17.03.2020 prin avizul de recepție DS9350106919AS, dl Gotornicean Mihail a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile sale prevăzute la art. 33 din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

Prin scrisoarea nr. 04-21/Col-349/19 din 12.03.2020, recepționată la 20.03.2020 prin avizul de recepție DS9350107272AS, inspectorul a informat și autorul sesizării referitor la inițierea în privința dlui Gotornicean Mihail a controlului dat.

Conform art. 85 alin. (3) al Codului administrativ, autoritatea publică trebuie să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care face obiectul procedurii, fără a se limita la dovezile și afirmațiile participanților.

Potrivit art. 87 alin. (1) din Codul administrativ, autoritatea publică se conduce de probele pe care le consideră necesare, conform dreptului discreționar, pentru investigarea stării de fapt.

În temeiul prevederilor legale prevăzute la art. 20, alin. (1), lit. a) - d), art. 32, alin. (2) și (3) și art. 37, alin. (2) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, au fost consultate date din [REDACTAT],

[REDACTAT], Sistemul informațional „[REDACTAT]” și solicitate Comisiei Electorale Centrale (solicitarea nr. 04-21/1152 din 16.03.2020), Primăriei com. Lalova, r-l Rezina (solicitarea nr. 04-21/1151 din 16.03.2020) și IP Agenția Servicii Publice (solicitarea nr. 04-21/1117 din 16.03.2020 și nr. 04-21/2675 din 12.06.2020) informații și documente necesare desfășurării controlului.

Prin informațiile conținute în scrisoarea **Comisiei Electorale Centrale**, nr. CEC 8/2115 din 20.03.2020 (anexată la materialele dosarului de control), ca răspuns la solicitarea nr. 04-21/1152 din 16.03.2020, s-a constatat că dl Gotornicean Mihail a exercitat 2 mandate de primar în com. Lalova, r-l Rezina în următoarele perioade:

- 2011-2015 – mandat validat prin Hotărârea Judecătoriei Rezina, dosar nr. 2-486/2011 din 24.06.2011;
- 2015-2019 – mandat validat prin Hotărârea Judecătoriei Rezina, dosar nr. 3-26/15 din 26.06.2015.

Prin scrisoarea Comisiei Electorale Centrale, nr. CEC 8/2333 din 17.06.2020, inspectorul de integritate a constatat că, în urma alegerilor locale generale din 20.10.2019, dl Gotornicean Mihail a fost ales consilier în Consiliul comunal Lalova, r-l Rezina, mandatul fiindu-i validat prin Hotărârea Judecătoriei Orhei (sediul Rezina), dosar nr. 3-41/2019 din 31.10.2019.

Prin intermediul scrisorii nr. 12 din 27.03.2020 (anexată la materialele dosarului de control), ca răspuns la solicitarea nr. 04-21/1151 din 16.03.2020, **Primăria com. Lalova, r-l Rezina** a remis în adresa ANI copiile autentificate ale următoarelor documente:

- Decizia 6/5 din 23.07.2015 „Cu privire la instituirea comisiei permanente de licitație cu strigare de vânzare-cumpărare, arendă, locațiune a bunurilor imobile, proprietate publică a comunei Lalova”;
- Decizia 3/7 din 21.05.2018 „Cu privire la expunerea la licitație cu strigare de arendă a terenului proprietate publică din domeniul public UAT Lalova”, prin care s-a expus la licitație cu strigare de arendă lotul agricol cu nr. cadastral – [REDACTAT] cu S - 2,0605 ha;
- Borderoul de calcul al pețului de arendă a terenului proprietate publică cu destinație agricolă, din 15.05.2018;
- Procesul-verbal fără număr din 25.06.2018 privind rezultatele licitării lotului agricol cu nr. cadastral - 6724304173 prin care dna [REDACTAT] a fost desemnată în calitate de învingător al licitației;
- Contractul de arendă a terenurilor agricole, nr. [REDACTAT], semnat de către dl Gotornicean Mihail în calitate de primar al com. Lalova, r-l Rezina, funcție pe care o exercita la acel moment și GT „[REDACTAT]”, în persoana dnei [REDACTAT];
- Decizia nr. 5/3 din 13.07.2018 „Cu privire la expunerea la licitație cu strigare de arendă a terenului proprietate publică din domeniul public UAT Lalova”, prin care s-a expus la licitație cu strigare de arendă lotul agricol cu nr. cadastral – [REDACTAT] cu S-12,00 ha;

- Procesul-verbal nr. 1 din 14.07.2018 privind rezultatele licitării lotului agricol cu nr. cadastral 6724304190 prin care GT “ [REDACTAT] ” a fost desemnată în calitate de învingător al licitației;
- Contractul de arendă a terenurilor agricole, nr. 55 din 16.08.2018, semnat de către dl Gotornicean Mihail în calitate de primar al com. Lalova, r-l Rezina, funcție pe care o exercita la acel moment și GT “ [REDACTAT] ”, în persoana dnei [REDACTAT].

Prin scrisoarea nr. 01/2338 din 27.03.2020 și scrisoarea nr. 01/3725 din 23.06.2020, ca răspuns la solicitările nr. 04-21/1117 din 16.03.2020 și nr. 04-21/2675 din 12.06.2020, **IP Agenția Servicii Publice**, (în continuare - ASP), a remis în adresa ANI copiile autentificate ale următoarelor documente:

- Actul de naștere nr. [REDACTAT] – formularul F-60;
- Confirmarea relației de persoană apropiată a dlui Gotornicean Mihail în raport cu dna [REDACTAT], IDNP - [REDACTAT], rezultată din relații de afinitate – soția acestuia;
- Confirmarea relației de rudenie de gr. III a dlui Gotornicean Mihail în raport cu dna [REDACTAT], IDNP - [REDACTAT] – nepoată de pe frate.

În vederea asigurării respectării dreptului la apărare, prin scrisoarea nr. 04-21/2509 din 01.06.2020, recepționată la adresa de e-mail a subiectului declarării la data de 02.06.2020, fapt confirmat prin notificarea de recepție și răspunul dlui Gotornicean, cât și prin intermediul serviciului de curierat al ÎS “Poșta Moldovei”, recepționată la 09.06.2020 prin avizul de recepție DS9350225382AS, dl Gotornicean Mihail a fost invitat la sediul Autorității Naționale de Integritate pentru a-și prezenta punctul de vedere asupra obiectului controlului.

La 11.06.2020, în cancelaria ANI a fost înregistrat demersul dnei [REDACTAT], avocat în cadrul BAA “ [REDACTAT] ”, în calitate de apărător al dlui Gotornicean Mihail, mandat seria [REDACTAT], prin care s-a solicitat acordarea posibilității de exercitare a dreptului de a face cunoștință cu materialele dosarului de control al respectării de către clientul dumneaei, dl Gotornicean M., a regimului juridic al conflictelor de interese în calitate de ex-primar al com. Lalova, r-l Rezina.

Astfel, prin intermediul scrisorii nr. 04-21/2673 din 12.06.2020, ca răspuns la demersul avocatului, dnei [REDACTAT] din 11.06.2020, inspectorul de integritate a permis accesul la materialele dosarului de control al d-lui Gotornicean Mihail, stabilind în acest sens data de [REDACTAT].

La data și ora convenită dna avocat, [REDACTAT], s-a prezentat la sediul ANI și a luat cunoștință cu materialele dosarului de control al clientului său, fără a face copii de pe documente, fapt pentru care a consemnat.

La data de 17.06.2020, însoțit de avocatul său, dl Mihail Gotornicean s-a prezentat la sediul ANI în vederea prezentării punctului de vedere/explicațiilor pe marginea legalității desemnării și transmiterii în arendă, în calitate de ex-primar în comuna Lalova, raionul Rezina, concomitent deținând și funcția de președinte al Comisiei de licitație, a anumitor loturi de teren agricol, proprietate a comunei Lalova, persoanelor apropiate: soției - dnei [REDACTAT] (nr. cadastral al lotului – [REDACTAT]) și nepoatei - (nr. cadastral al lotului – [REDACTAT]).

În punctul său de vedere, înregistrat în cancelaria ANI cu nr. 4433 din 17.06.2020, dl Gotornicean Mihail a indicat următoarele:

„ 1) Solicit ca această Petiție, care conform prevederilor legislației în vigoare se atribuie la una anonimă, să fie lăsată fără examinare;

2) Faptele expuse în petiție nu corespund adevărului, sunt îndreptate să mă denigreze fără nici un motiv și să sustragă atenția organelor competente de la situația reală care s-a creat în prezent în comuna Lalova;

3) Pe parcursul celor două mandate de primar al comunei Lalova, raionul Rezina, în activitatea mea m-am condus de prevederile legale și interesul comunității, fapte confirmate prin realizările obținute și părerea majorității absolute a locuitorilor comunei;

4) Grupul de cetățeni ai comunei, care în toamna anului 2019, prin dezorganizare, blocarea activității Primăriei, dezinformare, șantaj, falsificări și alte abuzuri au preluat controlul asupra APL din comuna Lalova, pe parcursul mai multor ani au întreprins măsuri de așa gen, aducând comunei și locuitorilor ei prejudicii enorme, care au făcut foarte dificilă calea spre relansarea dezvoltării conform cerințelor la zi;

5) Pe toată perioada aflării în funcția publică am respectat regimul juridic al declarării averii și a intereselor personale, precum și regimul juridic al conflictelor de interese;

6) Prin Decizia Consiliului comunal Lalova, raionul Rezina, din 23 iulie 2015, a fost constituită prin votul a 8 consilieri din 9, Comisia permanentă de licitație cu strigare de vânzare, cumpărare, arendă, locațiune, a bunurilor imobile, proprietate publică a comunei Lalova în următoarea componență: Gotornicean Mihail - Primar al comunei Lalova, președintele Comisiei, [REDACTAT] - specialist în reglementarea proprietății funciare, secretar al Comisiei, [REDACTAT], [REDACTAT], [REDACTAT] - membri ai Comisiei și [REDACTAT] - licitant;

7) Comisia și-a organizat și desfășurat activitatea pe tot parcursul mandatului în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 136 din 10.02.2009;

8) Inițiativa de formare și expunere pentru arenda loturilor nr. [REDACTAT] și nr. [REDACTAT] a parvenit din partea consilierilor, conducerii Primăriei și cetățenilor care mereu eram în căutarea surselor de venit la bugetul local, iar aceste loturi aflate pe terenuri de grad ante sau cu o bonitate mică pe parcursul a circa 30 ani nu erau în circuitul agricol și lăsate de izbeliște;

9) Prin Decizia Consiliului communal Lalova din 11 iunie 2018 s-a decis formarea bunului imobil cu nr. [REDACTAT], cu suprafața de 12,0 ha;

10) Prin Decizia Consiliului communal Lalova din 4 decembrie 2017 s-a decis formarea bunului imobil cu nr. [REDACTAT], cu suprafața de 2,0 ha;

11) Prin Decizia Consiliului communal Lalova din 21 mai 2018, s-a decis expunerea la licitație bunul imobil nr. [REDACTAT], cu suprafața de 2,0 ha, pentru suma anuală de 1765,4 lei;

12) Prin Decizia Consiliului communal Lalova din 13 iulie 2018, s-a decis expunerea la licitație bunul imobil nr. [REDACTAT], cu suprafața de 12,0 ha, pentru suma anuală de 10284,59 lei;

13) Anunțul despre expunerea la licitație pentru data de 25 iunie 2018 a bunului cu nr. [REDACTAT] a fost publicat în Monitorul Oficial din 8 iunie 2018 nr. 183-194;

14) Anunțul despre expunerea la licitație pentru data de 14 august 2018 a bunului cu nr. [REDACTAT] a fost publicat în Monitorul Oficial din 27 iulie 2018 nr. 277-284;

15) Licitațiile anunțate public pe ambele loturi au avut loc la datele stabilite și cu respectarea prevederilor legislației în vigoare, iar în rezultatul lor au fost desemnați învingătorii cu care s-au semnat, conform împuternicirilor legale, CONTRACTE DE ARENDA pe un termen de 29 ani.

16) Ambele Contracte de arendă sunt înregistrate în modul stabilit la OCT Rezina. Plata de arendă pentru executarea lor se achită fără întârziere anual și constituie, la rând cu alte măsuri similar întreprinse, o sursă substanțială la formarea bugetului local.

17) Declar cu toată responsabilitatea că, în lipsa pregătirii speciale profesionale în domeniul APL, toate acțiunile mele în calitate de Primar al comunei Lalova, inclusiv în cadrul formării, expunerii la licitație, desfășurarea licitației și semnarea contactelor de arendă a terenurilor cu nr. nr. [REDACTAT] și [REDACTAT] au fost coordonate cu conducerea raionului, serviciile desconcentrate respective din raion și reprezentanții Cancelariei de Stat.

18) Cele menționate pot fi confirmate de consilierii, care au luat în unanimitate toate deciziile la toate etapele alocării în arendă a terenurilor vizate, precum și de membrii Comisiei de licitație și de participanții la licitație, în prezența cărora eu m-am abținut de la vot. În cadrul întregii procedure eu am avut doar împuterniciri, atribuții de execuție a deciziilor adoptate de organe colective;

19) De menționat că pe întregul proces de dare în arendă și executare a Contractelor de arendă n-a parvenit nici o plângere sau dezacord cu deciziile adoptate sau acțiunile întreprinse de la persoanele implicate sau locuitorii comunei. Acelaș lucru pot să-l subliniez și în privința organelor ierarhice superioare, care au supus controalelor și au înregistrat deciziile adoptate pe aceste subiecte;

20) În final, declar că în activitatea mea în calitate de Primar al comunei Lalova n-am comis careva fapte ce ar cotravine Legii integrității nr. 82 din 25.05.2017. Consider că faptele descrise în PETIȚIA ANONIMĂ sunt declarative, gândite și realizate cu rea intenție, nu au probatoriu care ar constitui obiectul unei investigații ample, intervenție a Agenției Naționale de Integritate și urmează a fi respinsă”.

Aprecierea inspectorului de integritate.

La etapa verificării prealabile a sesizării, s-a constatat că sesizarea a fost semnată de către 6 autori, ceea ce denotă faptul că sesizarea nu poate fi catalogată drept una anonimă. Astfel, verificând sesizarea sub aspectul respectării condițiilor de formă și conținut s-a stabilit că aceasta corespunde cerințelor prevăzute de art. 75 din Codul Administrativ.

Potrivit art. 31 din *Legea integrității* nr. 82 din 25.05.2017, controlul conflictelor de interese ale agenților publici subiecți ai declarării averii și intereselor personale se efectuează de către Autoritatea Națională de Integritate în conformitate cu prevederile legislației ce reglementează statutul Autorității și ale legislației privind declararea și controlul averii și intereselor personale,

În conformitate cu prevederile art. 6 din *Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, nr. 132 din 17.06.2016, în vederea realizării misiunii sale, Autoritatea exercită controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Conform art. 19 lit. b) din aceeași lege, controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese se efectuează de către inspectorul de integritate.

Potrivit anexei din *Legea* nr. 199/2010 *cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică*, primarul este o persoană cu funcție de demnitate publică, fiindu-i aplicabile atât prevederile Legii nr. 768/2000 privind statutul alesului local, cât și ale Legii nr. 436/2006 privind administrația publică locală.

În conformitate cu prevederile art. 3, alin. (1), lit. a) din *Legea* nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, dl Gotornicean Mihail, deținând în perioada 2011-2015 și 2015-2019 o funcție de demnitate publică prevăzută în anexa la *Legea* nr. 199/2010 *cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică* și anume cea de primar în localitatea Lalova, r-l Rezina, era subiect al declarării averii și intereselor personale.

Conform art. 11, alin. (2) din *Legea* nr. 199/2010 *cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică*, demnitarul este obligat să respecte întocmai regimul juridic al conflictului de interese.

Prin decizia nr. 6/5 din 23.07.2015 „Cu privire la instituirea comisiei permanente de licitație cu strigare de vânzare-cumpărare, arendă, locațiune a bunurilor imobile, proprietate publică a comunei Lalova”, adoptată de Consiliul local Lalova, a fost formată Comisia pentru

organizarea și desfășurarea licitațiilor, în a cărei componență a fost inclus dl Gotornicean Mihail, primar al satului Lalova în calitate de președinte al Comisiei.

Prin Decizia 3/7 din 21.05.2018 „Cu privire la expunerea la licitație cu strigare de arendă a terenului proprietate publică din domeniul public UAT Lalova”, organul colegial decide expunerea la licitație a lotului agricol cu nr. cadastral – [REDACTAT] cu S -2,0605 ha.

Prin Decizia nr. 5/3 din 13.07.2018 „Cu privire la expunerea la licitație cu strigare de arendă a terenului proprietate publică din domeniul public UAT Lalova”, același organ colegial decide expunerea la licitație a lotului agricol cu nr. cadastral – [REDACTAT] cu S-12,00 ha.

Datele stocate în [REDACTAT] adeveresc faptul că, la 16.05.2018, proprietarul terenului agricol cu nr. cadastral [REDACTAT] cu S-2,0605 ha era com. Lalova, r-l Rezina, iar la subcapitolul “Grevarea drepturilor patrimoniale”, partea “Notări”, există mențiunea că acest bun imobil a fost transmis în arendă GȚ “[REDACTAT]”, în temeiul Contractului nr. 01 din 25.06.2018, pînă în anul 2047.

Subsecvent, datele stocate în Registrul bunurilor imobile adeveresc faptul că, la 19.06.2018, proprietarul terenului agricol cu nr. cadastral [REDACTAT] cu S-12,00 ha era com. Lalova, r-l Rezina, iar la subcapitolul “Grevarea drepturilor patrimoniale”, partea “Notări”, există mențiunea că acest bun imobil a fost transmis în arendă GȚ “[REDACTAT]”, în temeiul Contractului nr. 55 din 16.08.2018, pînă în anul 2047.

La data de 25.06.2018 dl Gotornicean, în calitate de președinte al Comisiei de licitație a semnat Procesul-verbal fără număr privind rezultatele licitării, prin care dna [REDACTAT] a fost desemnată învingătoare a licitației petrecute.

La data de 25.06.2018 dl Gotornicean, în calitate de primar al com. Lalova, r-l Rezina, funcție pe care o exercita la acel moment, semnează Contractul nr. 01 de arendă a terenurilor agricole (nr. cadastral – [REDACTAT] cu S -2,0605 ha.) cu GȚ “[REDACTAT]”, în persoana dnei [REDACTAT] – soția acestuia.

La data de 16.08.2018 dl Gotornicean Mihail, în calitate de primar al com. Lalova, r-l Rezina, funcție pe care o exercita la acel moment, semnează Contractul nr. 55 de arendă a terenurilor agricole (nr. cadastral [REDACTAT] cu S-12,00 ha.) cu GȚ “[REDACTAT]”, în persoana dnei [REDACTAT] – nepoata acestuia.

Potrivit datelor disponibile în [REDACTAT], declarațiilor de avere și interese personale depuse de către subiectul declarării și informațiilor recepționate de la ASP, dna [REDACTAT], IDNP - [REDACTAT], este soția dlui Gotornicean Mihail.

Conform răspunsului oficial recepționat de ANI din partea ASP, dna [REDACTAT], IDNP – [REDACTAT], este nepoata dlui Gotornicean Mihail.

De menționat că relația de afinitate și cea de rudenie de gr. III cu persoanele menționate supra în raport cu subiectul declarării au fost confirmate și de către dl Gotornicean Mihail la data de 17.06.2020 cînd acesta din urmă s-a prezentat pentru a depune punctul de vedere pe marginea obiectului controlului inițiat în privința sa.

În atare context, de jure dna [REDACTAT] și dna [REDACTAT] se consideră persoane apropiate în sensul prevederilor art. 2 din *Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale*.

Potrivit art. 2, din *Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale*: **persoană apropiată** este *soțul/soția*, copilul, concubinul/concubina *subiectului declarării*, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sânge sau prin adopție cu subiectului declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră).

Conform noțiunilor descrise la art. 2 al *Legii* prenotate, soția subiectului declarării se consideră membru de familie, iar persoana înrudită prin sânge sau prin adopție cu subiectul declarării se consideră persoană apropiată.

conflict de interese – situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează, sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților care îi revin potrivit legii,

interes personal este orice interes material sau nematerial al subiectului declarării **ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale;**

În conformitate cu art. 12, alin. (3) din *Legea* nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, **conflictul de interese real** apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sânt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Art. 12 alin. (5) din aceeași lege prevede că „Informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face pînă la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică”.

În conformitate cu prevederile art. 12, alin. (7), din *Legea* nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, dl Gotornicean Mihail, exercitând funcția de primar în localitatea Lalova, r-l Rezina, era obligat să informeze ANI imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre orice situație de conflict de interese real în care se află, în modul stabilit la alin. (5) și să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică pînă la soluționarea conflictului de interese. Subsecvent, potrivit dispozițiilor art. 31 al *Legii integrității*, nr. 82/2017, controlul conflictelor de interese ale agenților publici subiecți ai declarării averii și intereselor personale se efectuează de către Autoritatea Națională de Integritate în conformitate cu prevederile legislației ce reglementează statutul Autorității și ale legislației privind declararea și controlul averii și intereselor personale.

Conform art. 14, alin. (3) din *Legea* nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, pînă la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării, în persoana dl Gotornicean Mihail, i-a fost interzisă întreprinderea oricărei acțiuni în sensul acordării în arendă a terenurilor agricole persoanelor apropiate, cu excepția abținerii.

Art. 14, alin. (4) a legii prenotate stipulează expres că, subiectul declarării poate soluționa conflictul de interese real în care se află prin abținerea de la rezolvarea cererii/demersului, de la emiterea/adoptarea actului administrativ, de la încheierea actului juridic, de la participarea la luarea unei decizii sau luarea deciziei/votare, informînd toate părțile vizate de decizia respectivă în privința măsurilor luate pentru a proteja corectitudinea de luare a deciziilor.

Ca rezultat al examinării informațiilor conținute în *Capitolul III „Bunuri imobile în țară și/sau în străinătate”*; rubrica „*Terenuri*” din declarația de avere și interese personale depuse de dl Gotornicean Mihail la expirarea mandatului de primar al comunei Lalova, r-1 Rezina, a fost identificat lotul de teren agricol, nr. cadastral [REDACTAT], transmis prin contractul de arendă nr.1 din 25.06.2018 d-nei [REDACTAT] – soția subiectului declarării vizat în dosarul de control, fapt ce confirmă ilegalitățile săvârșite de acesta în exercitarea mandatului de primar.

Aflat în cele 3 (trei) situații de conflict de interese, dl Gotornicean Mihail era obligat să le trateze prin acceptarea responsabilității pentru identificarea intereselor personale, reieșite din relația sa cu dna [REDACTAT] și dna [REDACTAT], care erau în conflict cu îndatoririle sale ca primar, precum și prin acceptarea responsabilității de a lua măsuri pentru soluționarea pozitivă a conflictelor de interese în care se afla.

În acest sens, unica conduită legală a primarului era să informeze imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, în scris, ANI, că este afectat de conflicte de interese în exercitarea atribuțiilor de primar și de membru al Comisiei permanente de licitație cu strigare de vânzare-cumpărare, arendă, locațiune a bunurilor imobile, proprietate publică a comunei Lalova (președinte).

Totodată, dânsul urma să aștepte reacția ANI fără a se implica în procesul de luare a deciziilor și de încheiere a actelor juridice (contractelor) pe marginea licitării terenurilor agricole ce aparțin comunei.

La caz, din punctul de vedere prezentat de subiectul controlului, inspectorul nu identifică probe care ar demonstra că dl Gotornicean a informat ANI despre cele 3 (trei) conflicte de interese în care s-a aflat și nici probe care ar demonstra că tratarea și soluționarea acestor conflicte a avut loc în modul prevăzut la art. art. 14, alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, la data semnării procesului-verbal privind rezultatele licitării și încheierii contractelor litigioase ce vizau persoane apropiate.

Deși în punctul său de vedere prezentat la 17.06.2020, dl Gotornicean Mihail susține că acțiunile sale în calitate de primar al com. Lalova, inclusiv în cadrul formării, expunerii la licitație, desfășurarea licitațiilor și semnarea contractelor vizate au fost coordonate cu conducerea raionului, serviciile desconcentrate respective din raion și reprezentanții Cancelariei de Stat, inspectorului de integritate nu i-au fost prezentate careva acte confirmative în acest sens, din care motiv argumentul se apreciază critic în raport cu probele din dosar care a contrario, sunt suficiente pentru a ajunge la concluzia că lucrările Comisiei au avut loc cu participarea dl Gotornicean Mihail, care, în consecință a și semnat contractele respective de arendă, fapt confirmat prin prezența semnăturilor pe procesul-verbal fără număr din 25.06.2018 al Comisiei de licitație, privind rezultatele licitării și pe cele 2 (două) contracte de arendă a terenurilor agricole.

Pe marginea argumentului subiectului precum că acțiunile sale în cadrul întregii proceduri de licitație a terenurilor agricole vizate mai sus dumnealui, în calitate de primar a avut doar împuterniciri, atribuții de execuție a deciziilor adoptate de organele colective, în speță nu este contestat faptul că de competența primarului ținea executarea deciziilor Comisiei, potrivit prevederilor art. 29, alin. (1) din *Legea privind administrația publică locală* nr. 436 din 28.12.2006, însă executarea acestora trebuia efectuată cu precauție și cu respectarea cadrului legal ce reglementa regimul juridic al conflictelor de interese, ori prin probele cercetate s-a dovedit că deciziile Comisiei purtau caracter litigios și vizau patrimoniul s. Lalova, ce urma a fi transmis în folosință pe o perioadă îndelungată unor entități gestionate de soția primarului și nepoata acestuia.

Inspectorul reține că, mandatul de primar exercitat în perioada 2011-2015, validat prin Hotărârea Judecătorei Rezina, dosar nr. 2-486/2011 din 24.06.2011 și cel exercitat în perioada 2015-2019, validat prin Hotărârea Judecătorei Rezina, dosar nr. 3-26/15 din 26.06.2015 au fost

obținute prin votul localnicilor, ceea ce înseamnă că prin votul lor comunitatea respectivă a încredințat dlui Gotornicean Mihail reprezentarea intereselor colectivității în rezolvarea treburilor publice, interese care, la luarea deciziilor în acest sens, într-o ordine logică, nu pot concura cu interesele personale ori ale persoanelor apropiate factorului de decizie.

Prin urmare, inspectorul reiterează că procesul-verbal fără număr din 25.06.2018 al Comisiei de licitație, privind rezultatele licitării și cele 2 (două) contracte de arendă a terenurilor agricole: nr. 1 din 25.06.2018 și nr. 55 din 16.08.2018, au fost semnate în situație de conflict de interese, pe care dl Gotornicean Mihail nu le-a declarat, nu le-a tratat și nu le-a soluționat în nici un mod, prin ce a încălcat prevederile art. 12, alin. (3), alin.(5) și alin. (7), din *Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale*.

Consultând

_____ cît și _____ ținute de instituția prenotată, inspectorul constată lipsa declarării cărorva conflicte de interese apărute și declarate conform rigorilor legale de către subiectul declarării menționat supra în exercitarea mandatului de primar.

Potrivit art. 12, alin. (10) din *Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale*, conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).

Conform art. 38 alin. (1), lit. a) din *Legea nr. 132/2016* cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

Prevederile art. 15 alin. (1) din *Legea privind declararea averii și a intereselor personale*, nr. 133 din 17.06.2016, stabilesc că actele juridice încheiate într-o situație de conflict de interese real sunt lovite de nulitate absolută.

Potrivit art. 23, alin. (4) din *Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale*, fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese, constituie temei pentru răspunderea contravențională sau penală și pentru revocarea, destituirea sau, după caz, încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.

În conformitate cu art. 22, alin. (1), lit. (b) din *Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică*, exercitarea mandatului încetează în caz de stabilire, prin actul de constatare rămas definitiv, a încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese.

Totodată, inspectorul de integritate menționează că potrivit prevederilor art. 5, alin. (4), lit. a¹) din *Legea nr. 768/2000* cu privire la statutul alesului local și art. 28, alin. (2), lit. d¹) din *Legea nr. 436/2006* privind administrația publică locală, *mandatul de primar încetează înainte de termen în caz de stabilire, prin actul de constatare rămas definitiv, a emiterii/adoptării de*

către acesta a unui act administrativ, încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese.

Dat fiind faptul că mandatul de primar al d-lui Gotornicean Mihail a încetat în rezultatul desfășurării alegerilor locale generale din octombrie 2019, aceste prevederi legale nu pot fi aplicate.

Conform art. 23 alin. (6) din *Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale*, subiectul declarării eliberat sau destituit din funcție potrivit prevederilor alin.(3)–(5) este decăzut din dreptul de a mai exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electorale, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării sau destituirii din funcția publică ori de demnitate publică respectivă sau din data încetării de drept a mandatului său. Dacă persoana a ocupat o funcție eligibilă, ea nu mai poate ocupa aceeași funcție pe o perioadă de 3 ani de la încetarea mandatului.

În conformitate cu prevederile art. 23, alin. (7) din *Legea* precitată, în cazul în care persoana nu mai ocupă o funcție publică sau de demnitate publică la data constatării averii nejustificate, a stării de incompatibilitate ori a conflictului de interese, interdicția de 3 ani se aplică potrivit legii, de la data la care a rămas definitiv actul de constatare sau, respectiv, a rămas definitivă și irevocabilă hotărîrea judecătorească prin care se confirmă existența averii nejustificate, a stării de incompatibilitate ori a conflictului de interese”.

Potrivit art. 23 alin. (8) al Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, Autoritatea Națională de Integritate ține Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

În urma examinării materialelor acumulate în dosarul de control, punctul de vedere al persoanei supuse controlului și prevederile legale ce guvernează speța, inspectorul de integritate **concluzionează** că dl Gotornicean Mihail, în calitate de ex-primar al satului Lalova, r-l Rezina, avînd interes personal rezultat din relațiile sale cu persoane apropiate (soția și nepoata) a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin:

✓ nedeclararea (neinformarea) în conformitate cu art. 12, alin. (5) și alin. (7) din *Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, Autorității Naționale de Integritate, despre conflictele de interese reale în care se afla.*

✓ nesoluționarea conflictului de interese real în conformitate cu art. 14, alin. (2) - (4) din *Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.*

✓ semnarea/încheierea în privința persoanei apropiate – dnei [REDACTAT] (soției), fondator și conducător al Gospodăriei Țărănești “[REDACTAT]” a procesului-verbal fără număr din 25.06.2018 al Comisiei de licitație și Contractului de arendă a terenurilor agricole, nr. 01 din 26.05.2018 (acte juridice).

✓ semnarea/încheierea în privința persoanei apropiate – dnei [REDACTAT] (nepoata), fondator și conducător al Gospodăriei Țărănești “[REDACTAT]”, la data de 16 august 2018 a Contractului de arendă a terenurilor cu nr. 55 (act juridic).

fapt prin care a admis **consumarea conflictelor de interese**, în conformitate cu art. 12 alin. (10) al Legii 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

Din aceste raționamente, în conformitate cu prevederile art. 19, 35-38 și 39 din *Legea 132/2016* cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, art. 23, alin. (4), (6) - (8) din *Legea 133/2016* privind declararea averii și intereselor personale, inspectorul de integritate,-

DECIDE:

1. Se constată că dl Gotornicean Mihail, ex-primar al s. Lalova, r-l Rezina, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin:

✓ nedeclararea (neinformarea) în conformitate cu art. 12, alin. (5) și alin. (7) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, *imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, Autorității Naționale de Integritate, despre conflictele de interese reale în care se afla.*

✓ nesoluționarea conflictului de interese real în conformitate cu art. 14, alin. (2) - (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

✓ semnarea/încheierea în privința persoanei apropiate – dnei [REDACTED] (soției), fondator și conducător al Gospodăriei Țărănești “[REDACTED]” a procesului-verbal fără număr din 25.06.2018 al Comisiei de licitație și Contractului de arendă a terenurilor agricole, nr. 01 din 26.05.2018.

✓ semnarea/încheierea în privința persoanei apropiate – dnei [REDACTED] (nepoata), fondator și conducător al Gospodăriei Țărănești “[REDACTED]”, a Contractului de arendă a terenurilor, nr. 55 din 16.08.2018.

fapt prin care a admis **consumarea conflictelor de interese**, în conformitate cu art. 12 alin. (10) al Legii 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

2. Se decade, dl Gotornicean Mihail, din dreptul de a exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, inclusiv mandatul de primar, cu excepția funcțiilor electorale, pe o perioadă de 3 ani din data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.

3. Se înscrie, dl Gotornicean Mihail în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, din data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.

4. Se aduce la cunoștința dlui Gotornicean Mihail actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta, în termen de 15 zile de la primirea acestuia în instanța de contencios administrativ (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev, 3, Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani)).

**Inspector de integritate
al Inspectoratului de Integritate**

[REDACTED]

Natalia IVANOV